

DR. IR. H.J. DE VRIES • universitair hoofddocent standaardisatie en normalisatie Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit nd.nl/opinie

MILIEUBELEID IS SOMS NIKS DOEN

... In het ND van 26 februari beargumenteren Dick van 't Slot en Gert Harmten Bolscher dat toepassing van zonnepanelen niet verplicht zou moeten worden. Dit zou ten koste kunnen gaan van andere maatregelen om energie te besparen. Onderzoek aan de Erasmus Universiteit bevestigt hun visie.

Wij hebben onderzoek gedaan naar de effecten van eisen die worden gesteld aan de energieprestatie van huizen. De vraag was welke effect die eisen hadden op de keuze van technologieën. Dat hebben we gedaan door bouwvergunningen in Rotterdam en omliggende gemeenten te onderzoeken. We keken daarbij naar de keuzes voor een ventilatie- en een verwarmingssysteem. Daaruit blijkt dat elke aanscherping van energieprestatie-eisen leidt tot introductie van nieuwe technologieën en dat in de jaren daarna de marktaandelen weer licht kunnen wijzigen, omdat de technologieën zelf steeds meer verbeterd worden. Kortom: de markt (architecten en aannemers) bepaalt zelf wel-

ke combinatie van maatregelen het voordeligst is om aan de eisen te voldoen.

Onze gegevens laten ook zien dat het percentage nieuwbouwhuizen met zonnepanelen per jaar sterk verschilt – de waarschijnlijke verklaring is het al dan niet beschikbaar zijn van subsidie in dat jaar. Overheidsbeleid ter bevordering van een specifieke technologie verstoort dus juist de markt en gaat inderdaad ten koste van andere technologieën. Dat is slecht voor bedrijven die die technologieën produceren of installeren. Goed bedoeld beleid dat averechts uitpakt, omdat het door de jaren heen niet consistent is.

tien jaar achter

Het beste beleid is dus: niets doen; alleen van tijd tot tijd de eisen aanscherpen. Dat leidt tot innovaties en tot energiebesparing. Nederland is hierin proactief geweest, maar loopt de laatste tien jaar achter. Gevolg: minder energiebesparing dan technisch en financieel mogelijk was en productie-industrie die nu in Duitsland staat in plaats van

in Nederland. Hier is een inhaalslag nodig en dat kan. Hier liggen bovendien mogelijkheden voor directe bezuinigingen (subsidies afschaffen), een betere financiële situatie in de toekomst (minder afhankelijkheid van import van energie, eigen aardgas langer kunnen benutten) en een beter milieu (energie-neutrale huizen zijn technisch en financieel haalbaar). Wel is nodig dat de gemeenten adequaat toezicht blijven uitoefenen en niet ambtenaren van Bouw- en Woningtoezicht wegbezuinigen. Te vaak komt het voor dat het ontwerp van de woning voldoet aan de energieprestatie-eisen (anders wordt de vergunning ook niet verstrekt) maar dat vervolgens de bouw afwijkt. Ons onderzoek betrof nieuwbouw. De grootste energiewinst is te behalen bij bestaande huizen. Ook daar zal de oplossing zitten in prestatie-eisen. De energiebesparingsmaatregelen kosten de burger eerst geld, maar dat wordt snel terugverdiend door een lagere energierekening. En de bouwsector vaart er wel bij en dat kan in deze fase van teruggang ook geen kwaad. <

